

22-10-23



Ministerie van Volksgezondheid,  
Welzijn en Sport

Aan

MVWS  
MLZS

Deadline: 27-10-2023

Directie Curatieve Zorg  
Team C

Ontworpen door

Datum Document  
6 oktober 2023

Kenmerk  
3692867-1053257-CZ

Bijlage(n)  
1

# nota

(ter beslissing)

Kamervragen D66 over taalbarrières bij de huisarts

## 1. Aanleiding

U heeft 6 september jongstleden schriftelijke Kamervragen ontvangen van het lid Sahla (D66) over taalbarrières bij de huisarts. De Kamervragen worden gesteld aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport naar aanleiding van de beslissing van de NZa op het bezwaar van Allomedics<sup>1</sup> op dinsdag 31 januari 2023<sup>2</sup> en een artikel in Skipr van vrijdag 25 augustus 2023<sup>3</sup>. De beantwoording van deze Kamervragen wordt ook voorgelegd aan de minister voor Langdurige Zorg en Sport, omdat een vragen gaan over inclusieve zorg en agressie tegen zorgverleners. Op 25 september jongstleden is een uitstelbrief verzonden aan de Kamer.

## 2. Geadviseerd besluit

- U (M VWS) wordt geadviseerd akkoord te gaan met de beantwoording en indien u akkoord gaat, de brief te ondertekenen ter verzending aan de Tweede Kamer.
- Hierbij vragen we u om in te stemmen met de gekozen lijn, waarin u constateert dat - ondanks de verschillende bekostigingsmogelijkheden die er volgens de NZa zijn - de dienstverlening van Allomedics niet van de grond komt. U roept daarom alle partijen op (Allomedics, verzekeraars en huisartsen) om vanuit de eigen verantwoordelijkheid te bezien hoe de bekostiging van initiatieven zoals Allomedics, binnen de mogelijkheden die de NZa noemt, gestalte kan krijgen.

<sup>1</sup> Allomedics is een collectief van (huis)artsen en medisch specialisten die huisartsen, wanneer zij vastlopen, (via verwijzing) ondersteund in het overkomen van taal- en cultuurbarrières.

<sup>2</sup> Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), 31 januari 2023, Beslissing op bezwaar Allomedics (nr. 430858-1439270, punt 11 (schriftelijke zienswijze LHV en VPH d.d. 8 juli 2022

<sup>3</sup> Skipr, 25 augustus 2023, 'Driekwart van huisartsenpraktijken ondervindt agressie' Driekwart van huisartsenpraktijken ondervindt agressie - Skipr



- U (M LZS) wordt geadviseerd akkoord te gaan met de beantwoording en de brief mede namens u te laten verzenden aan de Tweede Kamer.

### 3. Kernpunten

- De aanleiding voor deze set Kamervragen is de beslissing van de NZa op het bezwaar van Allomedics op de afwijzing van de NZa op het verzoek een aparte betaaltitel te creëren voor de diensten van Allomedics.
- De vragen gaan primair over de toegankelijkheid van de zorg voor mensen die een taal- of cultuurbarrière ervaren en het besluit van de NZa om geen aparte prestatie of tarief te creëren voor diensten zoals Allomedics. Daarnaast wordt de link gelegd tussen agressie tegen zorgverleners bij de eerstelijnszorg en problemen in de communicatie met de patiënt/cliënt.
- De beantwoording gaat in op de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van de NZa en de mogelijkheden die er volgens de NZa zijn voor de bekostiging van diensten zoals die van Allomedics. U constateert dat - ondanks de verschillende bekostigingsmogelijkheden - de dienstverlening van Allomedics (nog) niet van de grond komt. U roept daarom alle partijen op (Allomedics, verzekeraars en huisartsen) om vanuit de eigen verantwoordelijkheid te bezien hoe de bekostiging van initiatieven zoals Allomedics, binnen de mogelijkheden die de NZa noemt, gestalte kan krijgen.
- Daarnaast wordt in de beantwoording breder ingegaan op taalbarrières in de zorg en de stappen die hierin worden gezet vanuit VWS.
- U verwijst in de beantwoording van deze Kamervragen naar de Kamerbrief 'Tolken in de zorg' die u voornemens bent op korte termijn naar de Kamer te verzenden, waarin u nader ingaat op het bekostigingsvraagstuk, informatievraagstuk en beschikbaarheidsvraagstuk met betrekking tot het overkomen van taalbarrières in de zorg. Deze brief wordt parallel aan u voorgelegd ter ondertekening.

### 4. Toelichting

#### a. Draagvlak politiek

Vanuit de Tweede Kamer is er regelmatig aandacht voor taalbarrières in de (huisartsen)zorg.

U heeft de afgelopen periode de Tweede Kamer verschillende keren geïnformeerd over de inzet van tolken in de zorg.

- Op 19 december 2022 stuurde u een beleidsreactie<sup>4</sup> naar de Tweede Kamer op rapport 'Tolken in de zorg: een overzicht van huidige inzet, financiering en knelpunten' dat Berenschot in opdracht van het ministerie van VWS heeft opgesteld.<sup>5</sup>
- Op maandag 3 april jongstleden stuurde u de beantwoording van een VSO<sup>6</sup> naar de Tweede Kamer.

Tijdens het tweeminutendebat op 15 juni jongstleden zijn er meerdere moties ingediend.

- De leden Paulusma (D66), Ceder (CU) en Westerveld (GL) verzoeken de regering op korte termijn tot een oplossing te komen voor de problemen

<sup>4</sup> Kamerstuk 36 200 XVI, Nr. 193.

<sup>5</sup> Kamerstuk 36 200 XVI, Nr. 193.

<sup>6</sup> Kamerstuk 36 200 XVI, Nr. 214.

Kenmerk

3692867-1053257-CZ





rondom inzet van tolken in de huisartsenzorg, bijvoorbeeld door een aparte prestatie of een betere inzet van de tolken die worden benut via het Achterstandsfonds.<sup>7</sup> Deze motie is op 20 juni aangenomen.

- De leden Paulusma (D66) en Ceder (CU) verzoeken de regering om voor de langere termijn te bezien óf en zo ja hoe een algehele prestatie binnen de Zvw voor de inzet van tolken mogelijk is.<sup>8</sup> Deze motie is op 20 juni aangenomen.
- De leden Bushoff (PvdA) en Westerveld (GL) verzoeken de regering om met een landelijke oplossing te komen voor een toegankelijke tolkenvoorziening in de Jeugdwet.<sup>9</sup> Deze motie is aangehouden.
- Het lid Van der Plas (BBB) verzoekt de regering om de resultaten van de verschillende analyses die momenteel uitgevoerd worden af te wachten, voordat voorstellen naar de Kamer worden gezonden.<sup>10</sup> Deze motie is op 20 juni aangenomen.
- De leden Ceder (CU), Paulusma (D66) en Van der Plas (BBB) verzoeken de regering om met de VNG en aanbieders te bekijken hoe in de contractering goede afspraken gemaakt kunnen worden over inzet van tolken in de jeugdzorg en hierbij ook de behoefte van professionals, ouders en kinderen te betrekken.<sup>11</sup> Deze motie is op 20 juni aangenomen.

*b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie*

- Vanuit verschillende partijen wordt aandacht gevraagd voor het overkomen van taalbarrières in de zorg.
- April 2023 heeft de Johannes Wier Stichting een brief gestuurd VWS, waarin werd opgeroepen tot snelheid voor het uitvoeren van de motie van de leden Paulusma en Bikker.<sup>12</sup> Naar aanleiding van dit verzoek is er op 12 juni jl. gesproken met de Johannes Wier Stichting. In het vervolgproces blijven we de Johannes Wier Stichting (en o.a. de Patiëntenfederatie) betrekken.
- De Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie heeft samen met de Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd een brief geschreven aan de Vaste Kamercommissie VWS, waarin zij verzoeken aan de staatssecretaris van VWS de oproep te doen het vanaf 1 januari 2024 mogelijk te maken om alle professionals in de jeugdzorg via één landelijk telefoonnummer een professionele tolk in te kunnen laten zetten wanneer dat nodig is.

*c. Financiële en personele gevolgen*

N.v.t.

*d. Juridische aspecten haalbaarheid*

N.v.t.

*e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*

De beantwoording van deze Kamervragen is intern VWS afgestemd met MEVA en PZo. Extern is afgestemd met de NZa en het ZIN. Ook is met Allomedics gesproken.

*f. Gevolgen administratieve lasten*

<sup>7</sup> Kamerstuk 36 200 XVI, Nr. 224.

<sup>8</sup> Kamerstuk 36 200 XVI, Nr. 225.

<sup>9</sup> Kamerstuk 36 200 XVI, Nr. 226.

<sup>10</sup> Gewijzigde motie 36 200 XVI, Nr. 230. ter vervanging van motie 36 200 XVI, Nr. 227.

<sup>11</sup> Kamerstuk 36 200 XVI, Nr. 228.

<sup>12</sup> Kamerstuk 35925 XVI, Nr. 50.

Kenmerk

3692867-1053257-CZ



N.v.t.

*g. Toezeggingen*

U heeft in de beantwoording van het VSO (3 april jongstleden) aangegeven dat u in het tweede kwartaal van dit jaar de Kamer zult informeren over de concrete voortgang. Daarbij heeft u aangegeven dat u een plan van aanpak voor ogen heeft, inclusief tijdspad, waarvan uw beleidsvoornemen over de financiering van de tolkenvoorziening onderdeel uitmaakt. De concept brief is op 26 juni jongstleden besproken tijdens de bewindspersonenstaf. Begin juli 2023 heeft u aangegeven deze Kamerbrief na het zomerreces te willen sturen. De brief hierover heeft meer tijd gevraagd dan eerder voorzien en wordt parallel aan u voorgelegd ter ondertekening.

**Kenmerk**

3692867-1053257-CZ

*h. Fraudetoets*

N.v.t.

**5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden**

*a. Motivering*

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.